

T.C.
İSTANBUL
15. İDARE MAHKEMESİ
ESAS NO : 2024/113

YÜRÜTMENİN DURDURULMASINI

İSTEYEN (DAVACI) : [REDACTED]
VEKİLİ : [REDACTED]

KARŞI TARAF (DAVALI) : İSTANBUL VALİLİĞİ
VEKİLİ : [REDACTED]

İSTEMİN ÖZETİ : Eritre uyruklu davacı tarafından; 31.10.2023 tarih ve 464155 kayıt numaralı insani ikamet izni başvurusunun zımnen reddine ilişkin İstanbul İl Göç İdaresi Müdürlüğü işleminin hukuka aykırı olduğu öne sürülerek iptaline ve yürütmesinin durdurulmasına karar verilmesi istenilmektedir.

SAVUNMANIN ÖZETİ : Süresinde savunma dilekçesi sunulmamıştır.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren İstanbul 15. İdare Mahkemesince yürütmenin durdurulması istemi hakkında işin gereği görüşüldü:

2577 sayılı İdarî Yargılama Usûlü Kanununun 27/2. maddesinde; "(2) Danıştay veya idari mahkemeler, idari işlemin uygulanması halinde telafisi güç veya imkânsız zararların doğması ve idari işlemin açıkça hukuka aykırı olması şartlarının birlikte gerçekleşmesi durumunda, davalı idarenin savunması alındıktan veya savunma süresi geçtikten sonra gerekçe göstererek yürütmenin durdurulmasına karar verebilirler." denilmektedir.

6458 sayılı Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanununun 'İkamet İzni Çeşitleri' başlıklı 30/1. maddesinde, ikamet izni çeşitleri; a) Kısa dönem ikamet izni, b) Aile ikamet izni, c) Öğrenci ikamet izni, ç) Uzun dönem ikamet izni, **d) İnsani ikamet izni**, e) İnsan ticareti mağduru ikamet izni olarak sayılmış; aynı Kanunun '**İnsani İkamet İzni**' başlıklı 46. maddesinde, "(1) Aşağıda belirtilen hâllerde, **diğer ikamet izinlerinin verilmesindeki şartlar aranmadan**, Bakanlıkça belirlenen sürelerle sınırlı olmak kaydıyla ve Genel Müdürlüğün onayı alınarak valiliklerce insani ikamet izni verilebilir ve bu izinler uzatılabilir: a) Çocuğun yüksek yararı söz konusu olduğunda b) Haklarında sınır dışı etme veya Türkiye'ye giriş yasağı kararı alındığı hâlde, yabancıların Türkiye'den çıkışları yaptırılmadığında ya da Türkiye'den ayrılmaları makul veya mümkün görülmediğinde c) 55 inci madde uyarınca yabancı hakkında sınır dışı etme kararı alınmadığında ç) 53 üncü, 72 nci ve 77 nci maddelere göre yapılan işlemlere karşı yargı yoluna başvurulduğunda d) Başvuru sahibinin ilk iltica ülkesi veya güvenli üçüncü ülkeye geri gönderilmesi işlemlerinin devamı süresince e) Acil nedenlerden dolayı veya ülke menfaatlerinin korunması ile kamu düzeni ve kamu güvenliği açısından Türkiye'ye girişine ve Türkiye'de kalmasına izin verilmesi gereken yabancıların, ikamet izni verilmesine engel teşkil eden durumları sebebiyle diğer ikamet izinlerinden birini alma imkânı bulunmadığında f) Olağanüstü durumlarda (2) İnsani ikamet izni alan yabancılar, iznin verilış tarihinden itibaren en geç yirmi iş günü içinde adres kayıt sistemine kayıt yaptırmak zorundadır." hükmü; **"Türkiye içinden yapılan ikamet izni talebinin reddi, iptali veya uzatılmaması"** başlıklı 25. maddesinde ise "(1) Türkiye içinden yapılan ikamet izni talebinin reddi, ikamet izninin uzatılmaması veya iptali ile bu işlemlerin tebliği valiliklerce yapılır. Bu işlemler sırasında, yabancıların Türkiye'deki aile bağları, ikamet süresi, menşe ülkedeki durumu ve çocuğun yüksek yararı gibi hususlar göz önünde bulundurulur ve ikamet iznine ilişkin karar ertelenebilir. (2) İkamet izni talebinin reddi, iznin uzatılmaması veya iptali, yabancıya ya da

T.C.
İSTANBUL
15. İDARE MAHKEMESİ
ESAS NO : 2024/113

yasal temsilcisine veya avukatına tebliğ edilir. Tebligatta, yabancıнын karara karşı itiraz haklarını etkin şekilde nasıl kullanabileceği ve bu süreçteki diğer yasal hak ve yükümlölükleri de yer alır." hükmü yer almaktadır.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümlerinin değerlendirilmesinden; diğer ikamet izin türlerine göre istisnai bir nitelik arz eden insani ikamet izninin, diğer ikamet izinlerinde aranan şartlar aranmadan bakanlıkça belirlenen süreler ve genel müdür onayı alınmak suretiyle valiliklerce verilebileceği belirtildikten sonra insani ikamet izni verilecek hallerin 6458 sayılı Kanunun 46. maddesinde tahdidi olarak sayıldığı, bu bağlamda davalı idare tarafından bu yöndeki başvuruların değerlendirilmesinin, insani ikamet iznine münhasır olarak öngörülen şartlara göre yapılması gerektiği açıktır.

Dava dosyasının incelenmesinden; Eritre uyruklu davacının, 31.10.2023 tarih ve 464155 kayıt numaralı insani ikamet izni başvurusunun İstanbul İl Göç İdaresi Müdürlüğünce zımnen reddi bakılan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Uyuşmazlık konusu olayda; davacının 2006 senesinden beri tüberküloz hastalığından dolayı tedavi gördüğü, Yedikule Göğüs Hastalıkları ve Göğüs Cerrahisi Eğitim ve Araştırma Hastanesinin 31.03.2016 tarih ve 1797 protokol numaralı yazısına göre davacının ülkemizde ilk olarak 26.08.2011 tarihinde sağ üst lobektomi ameliyatı geçirdiği, daha sonra 18.01.2016 tarihinde öksürmekle kan gelmesi şikayeti nedeniyle ameliyata alındığı, 19.02.2016 tarihinde ise bu hastalıktan dolayı üçüncü kez ameliyata alınarak sağ akciğerinin tamamının alındığı, yine hastanenin 07.02.2017 tarih ve 2888 protokol numaralı yazısına göre davacının poliklinik takibine devam edildiği ve genel durumunun herhangi bir seyahat açısından uygun olmadığı belirtiliği, ayrıca davacının Şişli Hamidiye Etfal Eğitim ve Araştırma Hastanesinin 06.10.2023 tarih ve 202310614224550378e7a numaralı %62 sürekli engelli raporunun bulunduğu, öte yandan davacının UK başvurusunun reddine ilişkin 28.04.2017 tarih ve E.34809 sayılı işlemin iptali istemiyle açılan davada İstanbul 1. İdare Mahkemesinin E:2017/754, K.2017/1669 ve 27.10.2017 tarihli kararı ile "...uluslararası koruma başvurususunun reddine ilişkin işlemde hukuka aykırılık bulunmadığı sonucuna varılmıştır. Öte yandan , davacının ciddi sağlık sorunlarının bulunduğu dikkate alındığında, davacının 6458 sayılı Kanunun 55.maddesinin b bendinde belirtilen 'seyahat etmesi riskli görülenler' kapsamında olduğunun anlaşıldığı, bu bakımından davacının ülkemizde devam eden tedavisi için aynı Kanunun 46. maddesi uyarınca insani ikamet izni talebinde bulunabileceği açıktır." gerekçesiyle davanın reddine karar verildiği, süresinde sunulmayan savunma dilekçesinde davacının UK başvurusunun reddedildiğinin ve hakkında sınır dışı etme kararı bulunduğunun öne sürüldüğü, nitekim davacı hakkında 01.31.2018 tarih ve sayılı işlemle 6458 sayılı Kanunun 54/1-i maddesi uyarınca sınır dışı etme kararı alındığı, ayrıca güncel durum raporuna göre hakkında V-74 (Çıkışı Bakanlık/Valiliklere Bildirilecek Yabancılar) kodu bulunduğu görülmektedir

Bu durumda, yukarıda da değinildiği üzere istisnai olup verilebilmesi sınırlı şartlara tabi kılınan insani ikamet izni başvurusunda, diğer ikamet izin başvurularında aranan şartların aranmadığı, bu bağlamda dava konusu işleme gerekçe gösterilen UK başvurusunun reddedilmesinin veya hakkında sınır dışı etme kararı bulunmasının insani ikamet izni talebinde bulunmaya engel bir hal olarak sayılamayacağı, yukarıda yer verilen Mahkeme kararı ile davacının seyahat etmesinin riskli olduğunun tespit edildiği ve 6458 sayılı Kanunun 55. maddesi kapsamında olduğunun vurgulandığı, ayrıca süresiz engelli raporunun da bulunduğu birlikte değerlendirildiğinde bu durumdaki davacının ülkemizden ayrılmasının mümkün olmadığı ve sınır dışı edilemeyeceği anlaşıldığından tüm bu hususlar göz önünde bulundurularak bir işlem tesis edilmesi gerekirken dava konusu işleme dayanak başvurusunun ikamet izin başvuruları için belirtilen gerekçelere istinaden reddine ilişkin dava konusu işlemde açıkça hukuka aykırılık bulunduğu sonucuna ulaşılmıştır.

T.C.
İSTANBUL
15. İDARE MAHKEMESİ
ESAS NO : 2024/113

Öte yandan, yukarıda yer verilen gerekçelerle hukuka açıkça aykırı olduğu ortaya konulan dava konusu işlemin uygulanması halinde, davacının sağlığı ve engeli açısından tehlike oluşturacağı, sınır dışı etme kararına bağlı idari gözetim altına alınma gibi işlemlere maruz kalabileceği, bu noktadaki öngörülmezlik ile davacının durumu göz önünde bulundurulduğunda dava konusu işlemin davacı açısından telafisi güç ve imkansız durumlara yol açabileceği sonucuna da varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle hukuka aykırılığı açık olan **dava konusu işlemin**, uygulanması halinde telafisi güç zararlar doğabileceğinden 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 27. maddesi uyarınca teminat alınmaksızın **yürütmesinin durdurulmasına**, kararın tebliğinden itibaren **(7) gün** içerisinde **İstanbul Bölge İdare Mahkemesine** itiraz yolu açık olmak üzere 04/03/2024 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan

Üye

Üye